

Datum: 14-09-2018

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ

سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصِيَّتُكُمْ بِه لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَإِنَّ أَفْضَلَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ وَشَرُّ

الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ بَدْعٍ ضَلَالَةٌ.

NIEUWLICHTERIJ/INNOVATIE (BID' A) EN BIJGELOOF (KHURĀFA)

De Islām hecht veel waarde aan het verstand ('*aql*) en aan kennis ('*ilm*). Ons heilige Boek, de Qur'ān, daagt de mensen meermaals uit om zaken te overpeinzen en om beroep te doen op het verstand. Allah vermeldt het volgende in de Qur'ān: **'Zeker, dit is Mijn pad dat recht is. Volg het dan. En volg geen andere wegen die jullie van het pad van Allah afleiden. Dit is waartoe Hij jullie vermaant, opdat jullie Hem wellicht vrezen.'**¹ In een overlevering (*hadīth*) berichtte de Profeet (vznh) het volgende: **'Het beste der woorden is het Boek van Allah. Het meest deugdzame pad is het pad van Muḥammad. De kwaadste materie is álles wat [uit naam van religie] later verzonnen is. En elke [ongewenste] innovatie is een dwaling.'**²

Beste broeders!

De mens is een schepsel dat onderdeel uitmaakt van een samenleving. Samenleven brengt rechten en plichten met zich mee waar ieder individu aan gehouden is. Dit draagt bij aan de vorming en ontwikkeling van een verantwoordelijkheidsgevoel. Zoals men plichten heeft jegens zijn gemeenschap, zijn land, zijn gezin en jegens zichzelf, heeft men ook plichten jegens zijn Schepper. Doordat er in de loop van de geschiedenis ingrijpende feiten hebben voorgedaan, zijn de denkbeelden van mensen drastisch veranderd. Voorbeelden van deze feiten zijn onwetendheid, eenzaamheid, hulpeloosheid, onheil, angst, verdriet, aandoeningen en epidemieën. Redding hieruit is enkel mogelijk door het raadplegen van authentieke bronnen die een goddelijke oorsprong hebben. Ten gevolge van met name onwetendheid zijn veel mensen gaandeweg gaan afwijken van de

oorspronkelijke leer. Onwetendheid vormde de opmaat tot ongewenste innovatie (*bid'a*) en bijgeloof (*khurāfa*). **Innovatie** (*bid'a*) kunnen we definiëren als een gefabriceerde overtuiging of handeling waarvoor geen precedent bestaat binnen de profetische traditie (*sunna*) en die oorspronkelijk ook niet voorkomt in de geloofsleer of in religieuze voorschriften. **Bijgeloof** (*khurāfa*) kunnen we definiëren als valse en ongegronde overtuigingen die gebaseerd zijn op mythen en legendes die onverenigbaar zijn met het verstand ('*aql*), zoals het geloof in krachten die heil of onheil kunnen aanduiden. Innovatie en bijgeloof zijn dus hardnekkige misverstanden die geen oorsprong hebben in de Islām. Sinds haar oprichting strijdt de Islām tegen dergelijke verwerpelijke denkbeelden. Uitgangspunt is dat men uitsluitend beroep doet op het gezonde verstand en op authentieke (*ṣaḥīḥ*) religieuze bronnen.

Beste broeders!

Eén van de oorzaken van innovatie en bijgeloof is onwetendheid omtrent de religie. Wanneer men onvoldoende kennis heeft van de Islām, loopt men het risico om in fabels te geloven. Innovatie en bijgeloof kunnen zich jammer genoeg als een olievlek verspreiden. Om dit te door kruisen is het vereist om de Islām in voldoende mate te bestuderen. Degenen die innovatie en bijgeloof verkondigen, kunnen rekenen op bestraffing in het Hiernamaals (*ākhirā*), vooral indien ze ook anderen hebben misleid. Derhalve dienen we ons voortdurend af te vragen hoe onze overtuigingen en daden zich verhouden tot de oorspronkelijke islamitische leer.

Beste broeders!

Laten we wat voorbeelden doornemen van valse overtuigingen die door sommigen ten onrechte als waar worden aangenomen: het als vloek beschouwen wanneer een uil op het dak van een woning landt. Het – in de ochtend – aan de voorzijde gepasseerd worden door een konijn beschouwen als vloek. Het vroegtijdig kraaien van een haan als vloek beschouwen. Het op dinsdag wassen van wasgoed als vloek beschouwen. Het als vloek beschouwen wanneer na vertrek van een huisgenoot de woning drie dagen aaneen wordt schoongeveegd. Het mijden van huwelijksluiting (*nikāḥ*) tussen de twee islamitische feestdagen. Beoefenen van waarzeggerij. Het raadplegen van een tovenaars opdat deze een zoekgeraakt voorwerp vindt. Het geloven van een waarzegger (*kāhin*) die beweert kennis te hebben van het verborgene (*ghayb*)

¹ Al-An'ām, 6: 153.

² Aḥmad ibn Ḥanbal, III, 310.

en van toekomstige gebeurtenissen. Het knopen van doeken aan bomen of graftombes in de overtuiging dat daarmee een wens uitkomt. Het aansteken van kaarsen of het volbrengen van een gelofte-offer (*nadhr*) bij graftombes. Het geloof in fantasiewezens die mensen schade kunnen berokkenen in dunbevolkte gebieden. Al deze zaken zijn vals. Het kiezen voor een pad dat afwijkt van het pad van de Profeet is een misslag. Het kiezen van de Profeet als gids en als rolmodel is de grondslag van het waarachtige (*haqq*) pad. Zij die niet leven zoals hun religie voorschrijft, zullen hun leefwijze inclusief hun valse overtuigingen verheffen tot religie. Resumerend is het omarmen en bestuderen van de Qur'ān en de Sunna een voorwaarde om gevrijwaard te zijn tegen ongewenste innovatie (*bid'a*) en bijgeloof (*khurāfa*).

Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland